Тэма: М.Янчанка.”Сустрэча з бацькам”; падагульненне па раздзеле “Лёс чалавека на вайне”

Мэта: узбагачаць слоўнікавы запас вучняў лексікай твора.

Фарміраваць уяўленні вучняў аб жыцці дзяцей у пасляваенны час, іх сталенне, аб захаванні памяці аб загінуўшых у гады Вялікай Айчыннай вайны сродкамі мастацкага слова.

Развіваць чытацкія ўменні з дапамогай выбарачнага чытання, знаходзіць адказы на пытанні настаўніка, выказваць свае адносіны да прачытанага.

Развіваць уменне тлумачыць учынкі дзейных асоб, выказваць свае адносіны да іх.

Удасканадльваць уменне фармуляваць тэму твора, разумець у чым заключаеца асноўная думка.

Вучыць падрабязна пераказваць змест апавядання тэксту па складзеным плане.

Падагульніць веды па вывучанаму раздзелу.

Абсталяванне: падручнік, крыжаванка, тэст, заданні да раздзела

Ход урока

Арганізацыйны этап

І так,сябры, увага-
Ужо звінеў званок.
Сядайце,як вам зручна,
Пачнём хутчэй урок.

Моўная размінка

Каля шашы да абеліска
Павольным крокам падыду
І пакланюся нізка-нізка,
І моўчкі кветкі пакладу.

М.Пазнякоў

-Прачытаем выразана верш М.Пазнякова .

(Прачытаем хорам, па адным, вучым верш на памяць)

-Якая галоўная думка гэтых радкоў?

-З якім вершам пераклікаюцца гэтыя радкі? Чаму?

Праверка дамашняга задання

(Конкур на лепшага чытальніка верша)

-Як вы лічыце,чаму П.Броўка не называе імя і прозвішча салдата, які пахаваны каля пераравы?

Падрыхтоўка да новага матэрыялу

-На нашай зямлі мноства абеліскаў, якія праслаўляюць подзвіг салдата, загінуўшага на вайне. Часта імя гэтага салдата было невядомым. Нават у

цяперашні час ідуць раскопкі захаванняў,на месцах, дзе ішлі баі, устанаўліваюцца імёны салдат. Многія сем'і не ведалі, дзе пахаваны іх родныя.У многіх загінуўшых салдат засталіся дома дзеці. А як называюць дзяцей, якія засталіся без бацькі?

-Як вы лічыце, якім было жыццё такіх дзяцей-сірот?

-У якім творы вы сустракалі апісанне жыцця дзяўчынкі, якая засталася без бацькоў?

Паведамленне тэмы і мэты ўрока

-Сёння мы пазнаёмімся яшчэ з адным творам пра лёс дзяцей-вайны, а таксама падагульнім веды па раздзеле. Апошні твор нашага раздзела- гэта апавяданне М.Янчанкі "Сустрэча з бацькам". Скажыце, пра што можа расказвацца ў апавяданні з такой назвай?

(прагназаванне зместу твора вучнямі)

Слоўнікавая работа

(работа са словамі на ст.91)

Першапачатковае чытанне настаўнікам

Праверка першаснага ўспрымання твора

-Якія думкі і пачуцці выклікаў у вас гэты твор?

-Калі і дзе адбываюцца падзеі, апісаныў у творы?

-У чым заключаецца няшчасце галоўнага героя твора?

-Якая тэма апавядання?

Самастойнае чытанне

Дадатковая слоўнікавая работа

Атуліў

Лучына

Комін

Усхліпы

Мармур

Работа па сэнсава закончаных частках

1 частка

-Чаму Янку не гулялася, нават пры запаленай лямпе?

-Дзе працаваў тата Янкі?

-Як маці параіла сыну паклікаць бацьку?

2 частка

-Як тата, вярнуўшыся з работы, вядзе сябе з сынам?

-Чаму у Міколкі загарэліся вочы, калі ён назіраў за сустрэчай бацькі з Янкам?

-Дзе быў тата Міколкі?

3 частка

-Як вы лічыце, чаму Міколка непрыкметна выйшаў з хаты сябра?

-Што засмуціла Міколку дома?
-Куды адпраўляў хлопчык маці?
4 частка
-Аб чым падумала маці?
-Што яна назірала, стоячы за дзвярыма?
-Якія гукі даносіліся з коміна?
-Як паводзіла сябе маці, калі ўбегла ў хату?
-Як маці растлумачыла адсутнасць кошыка з бульбай?
-Як Міколка дапамог маці?
5 частка
-Хто такі Мікалай Ермакоў?
-Што за асаблівы агонь вячэрняга Мінска клікаў да сябе?
-У гонар каго гарыць Вечны Агонь?
-Якія словы пачуў дарослы Мікалай каля Вечнага агню?
Аналітычная работа з творам
-Якую сустрэчу меў на ўвазе аўтар, калі выбіраў назву твора?
-Як вы лічыце, ці было вядома Мікалаю Ермакову месца, дзе пахаваны яго бацька? Чаму?
-Як вы думаеце, хто з хлопцаў раней пасталее? Янка ці Міколка? Чаму?
-Якія рысы характару Міколкі вы мелі магчымасць назіраць у творы?
-Знайдзіце і падцвярдзіце свае адказы словамі з тэксту?
Падрыхтоўка да падрабязнага пераказу з дапамогай плана
(выкарыстоўваецца план ст.94)
Вызначэнне галоўнай думкі апавядання
-Як вы лічыце, што хацеў сказаць М.Янчанка гэтым апавяданнем? Вызначце галоўную думку твора?
Падагульненне па радзеле “Лёс чалавека на вайне”
(даецца 2-3 хвіліны для падрыхтоўкі)
-Вось мы і закончылі вывучаць наш раздзел “Лёс чалавека на вайне”. Пра што вы даведаліся з твораў гэтага раздзела? А вы ведаеце, што такое палявая пошта?*(настаўнік расказвае)* Нам таксама прыйшлі пісьмы палявой поштай. У іх змешчаны заданні да твораў раздзела, які мы вывучылі. Пачытаем іх і выканаем заданні.*(на стале лісты, складзеныя трохвугольнікам)*
1 пісьмо
Раскажыце, як дзеці ў гады Вялікай Айчыннай вайны прымалі ўдзел у барацьбе з фашыстамі. У якіх творах гэта паказана?
2 пісьмо
Назавіце твор, з якога вы пачарпнулі наступную інфармацыю:
А) пра жыццё дзяцей у партызанскім атрадзе.

Б) подзвіг юнага партызана Марата Казея.
В) сіроцкае жыццё хлопчыка ў пасляваенныя гады;
Г) захаванне і ўшанаванне памяці аб героях Вялікай Айчыннай вайны.

3 пісьмо

Назавіце, з якіх твораў ўзяты ўрыўкі
(заданне 3 ст.95-96)

4 пісьмо

Да якога твора зроблены малюнкі? Назавіце аўтара гэтага твора.

5 пісьмо

Прыказка: "Герой ніколі не памрэ- ён вечна ў народзе жыве". З якім творам раздзела можна звязаць прыказку?

6 пісьмо

"Крыжаванка"

-Калі вы адкажыце на ўсе пытанні крыжаванкі, атрымаеце слова ў жоўтым слупку, дзеля якога змагаліся і гінулі дарослыя і дзеці ў гады Вялікай Айчыннай вайны, каб мы з вамі жылі мірна.

Падвядзенне выніку. Тэст

Рэфлексія

-У канцы тэста кожны з вас напішыце некалькі слоў, якія вы б хацелі сказаць тым людзям, якія змагаліся і памiралі за мір на зямлі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

(пасля таго, як дзеці выканаюць тэст, складзем яго трохвугольнікам,быццам гэта пісьмо з фронта; настаўнік паказвае, дзеці выконваюць арыгамі)

Тэст да раздзела “Лёс чалавека на вайне”

Варыянт 1

1. Пазнач твор, галоўнымі героямі якога з’яўляюцца хлопчык Анатоль і дзяўчынка Ася.

- ☐ “Сустрэча з бацькам”
- ☐ “Зялёная школа”
- ☐ “Клятва Марата Казея”

2. Дзе адбылася сустрэча Мікалая Ермака з бацькам?

- ☐ У партызанскім атрадзе.
- ☐ У доме сябра Янкі.
- ☐ Ля Вечнага агню.

3. Пазнач твор, у якім паказана складанае жыццё дзяцей у гады вайны.

- ☐ “Сустрэча з бацькам”
- ☐ “Зялёная школа”
- ☐ “Клятва Марата Казея”

4. Пазнач творы, да якога мы можам аднесці выраз “і застаўся жывым у вяках”

- ☐ “Зялёная школа”
- ☐ “А хіба ёсць, што забываюць”
- ☐ “Клятва Марата Казея”

5. Які з аўтараў яшчэ маладым хлопцам зведаў на ўласных плячах, што такое фашызм. Ваяваў у войску, быў у палоне, пасля пабегу, стаў партызанам.

- ☐ М.Чарняўскі
- ☐ П.Броўка
- ☐ Я.Брыль

Словы ўдзячнасці:

____

____

Тэст да раздзела “Лёс чалавека на вайне”

Варыянт 2

1. Пазнач твор, галоўнымі героямі якога з’яўляюцца хлопчыкі Міколка і Янка.

- ☐ “Сустрэча з бацькам”
- ☐ “Зялёная школа”
- ☐ “Клятва Марата Казея”

2. Дзе знаходзіцца абеліск салдату, які апісаў у сваім вершы П.Броўка?

- ☐ У Мінску на плошчы.
- ☐ У вёсцы, дзе жыў М.Казей.
- ☐ Каля маленькае ракі.

3. Пазнач твор, у якім паказана пасляваеннае жыццё дзяцей.

- ☐ “Сустрэча з бацькам”
- ☐ “Зялёная школа”
- ☐ “Клятва Марата Казея”

4. Пазнач творы, да якога мы можам аднесці выраз “і застаўся жывым у вяках”

- ☐ “Зялёная школа”
- ☐ “А хіба ёсць, што забываюць”
- ☐ “Клятва Марата Казея”

5. Які з аўтараў яшчэ маладым хлопцам зведаў на ўласных плячах, што такое фашызм. Ваяваў у войску, быў у палоне, пасля пабегу, стаў партызанам.

- ☐ М.Чарняўскі
- ☐ П.Броўка
- ☐ Я.Брыль

Словы ўдзячнасці:

____

____